

Gyda'n Gilydd

Cynllun Strategol
2016-2021

dysgucymraeg.cymru
learnwelsh.cymru

Y Ganolfan
Dysgu Cymraeg
Genedlaethol —
National Centre
for Learning Welsh

Dysgu
Learn

Cynnwys

3

---

4 Rhagair y Prif Weithredwr

5-6 Gweledigaeth

7-21 Amcanion Strategol:

Amcan 1

Amcan 2

Amcan 3

Amcan 4

Amcan 5

Rhagair y Prif Weithredwr

Rhoi dysgwyr yn gyntaf yw nod y Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol, corff a grëwyd i roi arweiniad strategol i'r sector Dysgu Cymraeg i oedolion. Rydym yn gweithio, gyda'n darparwyr cwrs, fel un tîm cenedlaethol sy'n rhoi'r gwasanaeth gorau i ddysgwyr a siaradwyr newydd y Gymraeg. Mae'r nod yn glir - denu dysgwyr newydd a chynyddu'r niferoedd sy'n defnyddio'r Gymraeg bob dydd.

Ers ei sefydlu yn 2016 mae'r Ganolfan wedi mynd ati gyda'i darparwyr i drawsnewid y sector Dysgu Cymraeg. Mae nifer o'r datblygiadau wedi ein galluogi i ymateb yn gryf i heriau Pandemig 2020, gan barhau i gynnig gwasanaethau i'n dysgwyr, gan ddefnyddio dulliau dysgu o bell, a dechrau darpariaeth newydd.

Mae'r datblygiadau digidol yn cynnwys cyflwyno cwrs cyfunol sy'n rhoi cyfle i ddysgu darn o'r cwrs yn annibynnol ar-lein o Fai 2020 ymlaen; denu dros 1,300 o ddechreuwyr i gychwyn y cyrsiau newydd hynny; denu bron i 7,000 i ddilyn cyrsiau blasu byr ar-lein y Ganolfan rhwng Mawrth a Mai 2020; a darparu 1,500 o adnoddau dysgu digidol, gan gynnwys fideo, sain a rhyngweithiol.

Mae fy niolch yn enfawr i'r holl diwtoriaid sydd wedi addasu i ddysgu o bell, gan roi cefnogaeth lwyr i'w dysgwyr. Mae'r sector wedi gallu parhau gyda'i waith yn effeithiol er gwaethaf yr ansicrwydd o'n cwmpas. Yn wir, yn sgil yr amgylchiadau, rydym wedi gweld cynnydd yn y diddordeb mewn dysgu Cymraeg, ac rydym wedi gallu symud yn gyflym i ymateb i'r galw hwnnw.

Bwriad gwreiddiol y Ganolfan oedd cyhoeddi Cynllun Strategol newydd am y cyfnod 2020 ymlaen. O dan yr amgylchiadau presennol, pan fo ansicrwydd yn bodoli am reolau ymbellhau cymdeithasol i'r dyfodol, mae'r Ganolfan wedi penderfynu ymestyn y cynllun presennol am y cyfnod 2020-2021, a byddwn yn ymgynghori yn gyhoeddus ar gynllun newydd yn ystod 2021.

Blaenoriaethau'r Ganolfan dros y flwyddyn nesaf fydd:

- Cynnig gwasanaethau llawn i ddysgwyr ddysgu ar-lein ac o bell.
- Ychwanegu at yr adnoddau ar-lein i gefnogi'r dysgu gan wneud y defnydd llawn o'n safle rhyngweithiol.
- Datblygu rhaglen Cymraeg Gwaith ar ei newydd wedd yn dilyn derbyn lleihad yn y cyllid sydd ar gael.
- Sefydlu rhaglen Cymraeg yn y Cartref.
- Hyrwyddo'r ddarpariaeth sydd ar gael.

Diolch i bawb sydd wedi cefnogi'r Ganolfan a'i gwaith ers ei sefydlu, ac edrychaf ymlaen at gydweithio llwyddiannus dros y cyfnod nesaf.

Efa Gruffudd Jones Prif Weithredwr
Y Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol
Mehefin 2020

Gweledigaeth

Y deilliannau craidd a osodwyd i'r Ganolfan gan Lywodraeth Cymru yw:

Bod yn **sefydliad gweledol** sy'n gosod cyfeiriad strategol cenedlaethol i'r maes Cymraeg i Oedolion.

5

Cynnig **arweiniad** i ddarparwyr y Ganolfan.

Codi safonau addysgu a dysgu Cymraeg.

Datblygu **cwricwlwm cenedlaethol** difyr, cyfoes, priodol a safonol a chynhyrchu adnoddau sy'n addas i amrywiaeth o ddysgwyr ar bob lefel.

Dyheadau'r Ganolfan yw:

Cynyddu'r niferoedd sy'n **gwybod** am wersi Cymraeg.

Cynyddu'r niferoedd sy'n **dysgu'r** Gymraeg.

Cynyddu'r niferoedd sy'n cyrraedd **rhuglder**.

Cynyddu'r niferoedd sy'n **defnyddio'r** Gymraeg.

DIBEN

Mae'r Ganolfan yn rhoi arweiniad strategol i'r maes dysgu Cymraeg i Oedolion.

GWERTHOEDD

Bydd y Ganolfan yn sicrhau bod dysgwyr o bob cefndir yn cael croeso, cefnogaeth ac anogaeth ar eu taith i ddysgu'r iaith. Bydd y Ganolfan yn gwneud ei gwaith yn broffesiynol, yn flaengar a chydag ymrwymiad.

GWELEDIGAETH

Bydd y Ganolfan yn arwain gwasanaeth dysgu'r Gymraeg fydd yn cyfrannu at ffyniant yr iaith.

STRATEGAETH

Gosodir pum amcan strategol er mwyn cyflawni'r gwaith. Bydd y Ganolfan yn cydweithio'n agos gyda'i darparwyr fydd yn cynnig rhaglen o wersi a gweithgareddau i ddysgwyr a gyda thiwtoriaid ymroddedig i feithrin ymdeimlad o un tîm cenedlaethol yn gweithio tuag at yr un nod.

Amcan Strategol 1

Datblygu rhaglen arloesol o gyrsiau atyniadol ac addas i ddysgwyr gan wneud defnydd llawn o'r dechnoleg ddiweddaraf

7

Er mwyn ei gwneud yn haws i ddysgwyr wneud cynnydd, rhaid cynllunio rhaglenni sy'n cynnwys amrywiaeth briodol o gyrsiau hygyrch i bawb, o ran eu hyd, eu cynnwys a'u dull o gyflwyno'r iaith. Mae angen i'r dosbarthiadau ymateb i'r galw o ran y lleoliadau, adeg y dydd a'r flwyddyn, a hyd y cyrsiau. Rydym eisiau i ddysgwyr fwynhau'r dysgu.

Bydd angen cynllunio ar lefel leol a gwella'r cynnig ar-lein. Bydd y Ganolfan yn mynd ati ar y cyd â'r darparwyr, y tiwtoriaid a'r arbenigwyr iaith i sicrhau bod y profiad a gynigir i'r dysgwyr yn datblygu. Gwneir hyn yn benodol trwy:

- ▲ lunio cwricwlwm newydd;
- ▲ llunio rhaglen o gyrsiau blaengar sy'n cynyddu oriau cyswllt dysgwyr wrth ddysgu;
- ▲ llunio adnoddau dysgu newydd gyda'r adnoddau rhyngweithiol yn rhan greiddiol;
- ▲ llunio adnoddau i gefnogi dysgu y tu allan i'r dosbarth; a
- ▲ datblygu cyfundrefn dysgu, asesu ac annog ar-lein arloesol.

Bydd y Ganolfan yn **argymell cwricwlwm newydd** safonol a fydd yn sail gefndirol wrth lunio adnoddau newydd a chyffrous ar gyfer dysgu'r iaith. Sicrheir bod y cwricwlwm yn feincnod i diwtoriaid newydd a phrofiadol fel ei gilydd ac yn cynnig canllaw safonol. Bydd y cwricwlwm yn disgrifio cynnwys iaith angenrheidiol yr ystod o lefelau cyrhaeddiad ac yn diffinio galluedd yn y Gymraeg wedi eu seilio ar Fframwaith Cyfeirio Cyffredin Ewrop (CEFR). Bydd yn cydblethu â datblygiadau cenedlaethol ar ddatblygu continwmm iaith ac yn sicrhau perthnasedd i brofiadau unigolion o bob oed sy'n dysgu'r Gymraeg.

Mae'r sefyllfa bresennol yn caniatáu i'r mwyafrif ddysgu mewn dosbarthiadau dwy awr yn unig. Er mwyn cyflymu'r broses ddysgu, bydd y Ganolfan yn anelu at **raglen o gyrsiau sy'n cynyddu oriau cyswllt dysgwyr wrth ddysgu**. Disgwylir i'r mwyafrif neilltuo dwy awr yn ychwanegol yr wythnos i gefnogi eu dysgu yn y dosbarth trwy ddilyn

adnoddau newydd ar-lein. Bydd angen hyblygrwydd er mwyn sicrhau bod modd i unigolion heb fynediad i dechnoleg barhau i allu dysgu'r Gymraeg. Yn ogystal â chynyddu'r nifer o gyrsiau pedair awr yr wythnos, bwriedir cydweithio â'r darparwyr i gynyddu nifer y cyrsiau dwys iawn, lle bydd y dysgwyr yn symud drwy'r lefelau yn gyflymach. Gall hyn olygu dysgu mewn blociau estynedig ac annog dysgwyr i fynychu digwyddiadau, sesiynau anffurfiol a thrwy gyswllt personol â dysgwyr eraill a siaradwyr. Caiff dwy fersiwn o'r Cwrs Cenedlaethol eu datblygu: De a Gogledd.

Bydd y Ganolfan yn **comisiynu ac yn llunio adnoddau dysgu newydd gyda'r adnoddau rhyngweithiol yn rhan greiddiol** fydd yn cefnogi, yn atgyfnerthu ac yn adeiladu ar gynnwys y cwricwlwm er mwyn sicrhau bod pob cyfle posibl gan ddysgwyr i ddatblygu'n siaradwyr. Gwneir hyn gyda'r nod o godi safonau addysgu a dysgu Cymraeg i Oedolion. Wrth ddatblygu'r adnoddau rhoddir sylw i ymchwil perthnasol o fewn Cymru a thu hwnt, a byddwn yn barod i arbrofi gyda thechnegau gwahanol.

Trwy wneud hyn bydd y Ganolfan yn ystyried gwaith ymchwil perthnasol gan gynnwys gwaith ymchwil cynhwysfawr Prifysgol Caerdydd ar ddulliau dysgu, methodoleg ac adnoddau. Ystyrir hefyd y rhwystrau i ddysgu gan gynnwys materion ymarferol. Pwysleisir rôl anogol tiwtoriaid a phwysigrwydd cyflwyno'r Gymraeg fel sgil i ddysgwyr.

Er mwyn i ddysgwyr allu mesur eu cynnydd yn gyson ac yn wrthrychol ar hyd eu taith iaith, datblygir **cyfundrefn dysgu, asesu ac annog ar-lein arloesol** a fydd yn mabwysiadu egwyddor asesu ar gyfer dysgu. Cynllun i ddysgwyr fesur eu cynnydd eu hunain fydd hwn gan roi anghenion y dysgwr yng nghanol y broses asesu. Fe fydd y gyfundrefn yn rhoi cyfle arbennig i'r darparwyr a'r Ganolfan fesur cynnydd dysgwyr ar draws Cymru. Bydd modd i'r Ganolfan a'i darparwyr fireinio adnoddau dysgu a dulliau dysgu wrth ddadansoddi'r canlyniadau.

Materion Gweithredu

2016 - 2017

9

- ▲ Adolygu'r cwricwlwm presennol ac ymgynghori arno erbyn Hydref 2016; sicrhau bod cwricwlwm safonol yn ei le (sy'n cyd-fynd â Fframwaith Cyffredin Ewrop) a fydd yn caniatáu i'r darparwyr lunio rhaglenni dysgu safonol trwy gyfrwng profiadau dysgu traddodiadol a mwy arloesol.
- ▲ Comisiynu a llunio adnoddau i gyd-fynd â'r cwricwlwm newydd, gan gynnwys elfen gref rymgweithiol gydag adnoddau ar gyfer cyrsiau Lefel Mynediad ac Uwch 1 fel y cam cyntaf.
- ▲ Datblygu rhaglen arloesol ar-lein i'r dysgwyr adnabod eu cynnydd wrth iddynt ddysgu er mwyn eu hymbwêru i ddilyn y cwricwlwm ac arwain at ruglder.
- ▲ Cynnull a chynnal Grŵp Cwricwlwm ac Adnoddau a grwpiau eraill perthnasol er mwyn ystyried ymchwil, methodoleg, ymgynghori a datblygu polisiau.

2017 - 2020

- ▲ Cynyddu nifer y cyrsiau dwys (o leiaf 4 awr yr wythnos) hyfyw a gynigir ar draws Cymru.
- ▲ Parhau i ddatblygu adnoddau i gyd-fynd â'r cwricwlwm newydd gan weithio ar gyrsiau Mynediad 2, Canolradd, Uwch 2 ac Uwch 3.
- ▲ Datblygu rhaglen o hyfforddiant lleol a chenedlaethol i gefnogi cyflwyno'r cwricwlwm ac adnoddau newydd.
- ▲ Gwerthuso'r datblygiadau.

2020 - 2021

- ▲ Parhau gydag amcanion 2016-2020 lle'n berthnasol.
  - ▲ Cyflwyno Cyrsiau Cyfunol Cenedlaethol ar Lefel Mynediad o Fedi 2020 ymlaen, sy'n cyfuno dysgu o bell dan arweiniad tiwtor gyda 25% o'r dysgu ar-lein yn annibynnol
  - ▲ Parhau i ddatblygu'r cynnwys cyfunol er mwyn cynnig mwy o ddysgu annibynnol ar ystod o lefelau.
  - ▲ Rhoi cefnogaeth i ddarparwyr addasu i gynnig mwy o ddewis i ddysgwyr, gan gynnwys dysgu o bell ac ar-lein.
-

Amcan Strategol 2

Datblygu cynlluniau arloesol i sicrhau cyfleoedd a chyd-destunau i'r dysgwyr ddefnyddio eu Cymraeg yn hyderus

10

Er mwyn cynyddu'r niferoedd sy'n defnyddio eu Cymraeg, mae angen datblygu cynlluniau arloesol sy'n rhoi mwy o gyfleoedd naturiol i ddysgwyr ddefnyddio eu Cymraeg. Rhoddir ystyriaeth benodol i anghenion siaradwyr llai hyderus, a chyn-ddisgyblion ysgolion Cymraeg nad ydynt bellach, am ba bynnag reswm, yn defnyddio eu Cymraeg. Mae hyn yn cynnwys cyfleoedd i:

- ▲ ddefnyddio'r Gymraeg yn y gweithle;
- ▲ defnyddio'r Gymraeg gyda'r teulu;
- ▲ defnyddio'r Gymraeg yn anffurfiol yn y gymuned a hyrwyddo ymdoddi i gymunedau;
- ▲ datblygu cynlluniau i ddod â siaradwyr a dysgwyr at ei gilydd; a
- ▲ mwynhau rhaglenni radio a theledu a'r cyfryngau newydd yn Gymraeg.

Byddwn yn llunio Strategaeth **Cymraeg yn y Gweithle** er mwyn cefnogi cyflogwyr i lunio rhaglenni dysgu Cymraeg ystyrion yn y gweithle. Dyma un o flaenoriaethau cyntaf y Ganolfan. Bydd y Ganolfan yn datblygu'r Strategaeth drwy greu partneriaethau gyda Chomisiynydd y Gymraeg, y Comisiwn Staff Gwasanaethau Cyhoeddus a chyrff perthnasol eraill. Bwriedir ymgynghori â chyrff cenedlaethol, awdurdodau lleol, byrddau iechyd, cwmnïau yn y sector preifat a'r trydydd sector gan fynd i'r afael â'r her o roi hyder i siaradwyr goddefol yn ogystal â dysgu dysgwyr sydd ar lefydd gwahanol ar hyd y continwwm iaith.

Bydd y Strategaeth yn cynnwys cyngor i gyflogwyr am y dulliau gorau o sicrhau cynnydd yn sgiliau Cymraeg eu gweithwyr gan gynnwys eu rhyddhau o'u gwaith. Y nod fydd datblygu cyfundrefn gydnabyddedig lle bydd modd i unigolion ddewis dysgu neu wella'u Cymraeg yn y gweithle gyda rhaglen o gyrsiau dwys neu hyblyg wedi'u teilwra gan fod o fantais i'r unigolyn ac i'r cyflogwr. Bydd y Ganolfan yn ystyried y dulliau cyllido ac yn cyflwyno argymhellion.

Bydd y Ganolfan hefyd yn blaenoriaethu'r ddarpariaeth sydd ar gael i unigolion sy'n dymuno dysgu Cymraeg am resymau teuluol. Caiff rhaglen newydd ei datblygu sy'n cwmpasu **Cymraeg i'r Teulu** er mwyn cynnig mwy o gyfleoedd i rieni ddysgu er mwyn siarad Cymraeg â'u plant. Rhoddir ystyriaeth i'r cwricwlwm addysg newydd ac i anghenion y gweithlu addysg ac fe sicrheir bod ystod o gyrsiau addas, gyda chwricwlwm addas, ar gael ar adegau cyfleus. Bydd y Ganolfan yn awyddus i weithredu ar lefel strategol gydag Awdurdodau Addysg Cymru i ddatblygu'r ddarpariaeth hon ac yn dymuno gweithio gyda chyrff allweddol yn y trydydd sector.

Er mwyn gwella rhuglder mae angen i ddysgwyr gael eu cyflwyno i brofiadau **anffurfiol yn y Gymraeg** yn y gymuned. Anogir darparwyr i wneud defnydd creadigol o'r Canolfannau Iaith sydd wedi'u sefydlu ledled Cymru fel mannau lle bydd hi'n haws i ddysgwyr siarad y Gymraeg. Mae'r Ganolfan hefyd yn bwriadu cydweithio â'r darparwyr i adolygu'r ddarpariaeth anffurfiol bresennol. Y nod fydd creu rhwydweithiau a chyfleoedd newydd sy'n cefnogi dysgwyr i ddefnyddio'r Gymraeg y tu allan i'r dosbarth. Bydd y Ganolfan am annog dysgwyr i gymryd rhan mewn gwyliau a digwyddiadau Cymraeg lleol a chenedlaethol. Bydd y Ganolfan yn awyddus i hyrwyddo ymdoddi i gymunedau lle mae'r Gymraeg yn gryf ac annog cyfleoedd gwirioneddol i ddysgwyr ddefnyddio'u hiaith yn y gymuned, gan greu rhwydweithiau rhyngbersonol a chymdeithasol newydd lle nad ydynt yn bodoli yn naturiol. Mae cael rhaglen gyflawn o weithgareddau a digwyddiadau i ddysgwyr yn lleol yn rhan annatod o unrhyw raglen ddysgu lwyddiannus.

Er mwyn rhoi cyfleoedd i ddysgwyr siarad y Gymraeg yn naturiol, bydd y Ganolfan yn datblygu cynlluniau pontio i ddod â **siaradwyr Cymraeg a dysgwyr** at ei gilydd mewn partneriaeth â mudiadau ac asiantaethau Cymraeg, er enghraifft clybiau chwaraeon, Merched y Wawr, Clybiau Gwawr, Mentrau Iaith Cymru, eisteddfodau lleol a chenedlaethol. Ystyrir cynlluniau diddorol ar-lein i gyfeirio dysgwyr at siaradwyr a digwyddiadau. Cred y Ganolfan y dylai Cymraeg eglur, syml gael ei defnyddio yn fwy aml gan unigolion a sefydliadau er mwyn i ddysgwyr ddod yn siaradwyr. Mae'r Ganolfan hefyd yn ymwybodol bod angen rhoi cyngor i siaradwyr Cymraeg ar y dulliau gorau o siarad gyda dysgwyr.

Bwriadwn weithio gyda darparwyr a darlledwyr i sicrhau bod **dysgwyr yn mwynhau rhaglenni radio a theledu a'r cyfryngau newydd yn Gymraeg** drwy rannu gwybodaeth yn uniongyrchol am y ddarpariaeth a defnyddio cynnwys mewn gwersi.

Materion Gweithredu

2016 - 2017

- ▲ Ymgynghori gyda chyflogwyr wrth ddatblygu Strategaeth Cymraeg yn y Gweithle.
- ▲ Cyhoeddi Strategaeth Cymraeg yn y Gweithle.
- ▲ Cynnal cynllun peilot gyda chyflogwyr arwyddocaol.
- ▲ Datblygu partneriaethau gweithredol gyda chyrrff mewn amrywiol sectorau.
- ▲ Trafod darpariaethau anffurfiol a lled-ffurfiol gyda darparwyr a phartneriaid.

2017 - 2020

- ▲ Creu arweiniad cydnabyddedig ar gyfer Cymraeg yn y Gweithle.
- ▲ Yn sgil cynnal adolygiad, cyhoeddi Cynllun Cymraeg i'r Teulu newydd.
- ▲ Hyrwyddo Dysgu Anffurfiol mewn trafodaeth â'r darparwyr a mapio'r cyfleoedd sydd ar gael i ddysgwyr.
- ▲ Creu partneriaethau gyda S4C, Radio Cymru a Chyngor Llyfrau Cymru er mwyn sicrhau arlwy i ddysgwyr.
- ▲ Datblygu rhaglen i ddod â dysgwyr a siaradwyr at ei gilydd a rhoi cyngor i sefydliadau a siaradwyr ar sut i gyfathrebu gyda dysgwyr.

2020 - 2021

- ▲ Parhau gydag amcanion 2016-2020 lle'n berthnasol.
  - ▲ Gweithredu rhaglen amgen Cymraeg Gwaith sy'n rhoi cyfle i gyflogwyr fanteisio ar hyfforddiant o bell ac ar-lein.
  - ▲ Gweithredu rhaglen 'Cymraeg yn y Cartref', sydd wedi ei gyhoeddi.
  - ▲ Datblygu ystod o weithgareddau i gefnogi dysgwyr sy'n gallu cael eu cynnig drwy ddulliau amgen dros gyfnod o ymbellhau cymdeithasol
-

Amcan Strategol 3

Sefydlu rhwydwaith o ddarparwyr er mwyn cynnig gwasanaeth o ragoriaeth

13

Cynhaliwyd proses dryloyw i resymoli darparwyr a phennwyd darparwyr i weithredu ar ran y Ganolfan o 1 Awst 2016.

Bydd dangosyddion perfformiad ac atebolrwydd yn cael eu cytuno â'r darparwyr er mwyn cyfeirio newid yn strategol ac yn gydlynus a chyflwyno cysondeb i'r gwasanaethau ar draws Cymru.

Trwy gydweithio agos â'r darparwyr, anelir at:

- ▲ sefydlu Fframwaith Ansawdd Cenedlaethol er mwyn anelu at ragoriaeth;
- ▲ cynllunio'n strategol a phwrpasol drwy ddatblygu Cynllun Rheoli Data;
- ▲ datblygu gweithlu proffesiynol drwy lunio Cynllun Datblygu'r Gweithlu; a
- ▲ cysoni ffactorau amrywiol, er enghraifft ffioedd a thâl tiwtoriaid, er mwyn sicrhau cysondeb cenedlaethol.

Blaenoriaeth y Ganolfan yw cael darpariaeth hygyrch, gyson ei hansawdd ymhob rhan o Gymru gan sicrhau ystod o gyfleoedd yn ystod y dydd, gyda'r nos ac ar benwythnosau. Rhoddir gwerth i gyrsiau sy'n rhoi cyfle estynedig i ddefnyddio'r Gymraeg gan gynnwys cyrsiau preswyl. Rhaid i'r ddarpariaeth fod yn safonol - rydym eisiau annog unigolion i gyrraedd eu nodau personol a symud o un lefel i'r llall tuag at ruglder, gan fanteisio ar bob cyfle i roi eu sgiliau newydd ar waith. Er mwyn sefydlu a chynnal strwythurau sicrhau ansawdd, bydd y Ganolfan yn llunio **Fframwaith Ansawdd Cenedlaethol** i gysoni'r gwasanaeth ac adnabod rhagoriaeth. Bydd Estyn yn bartner allweddol wrth ddatblygu'r Fframwaith Ansawdd er mwyn sicrhau cysondeb gofynion.

Mae'r dasg o ddod o hyd i ddata hylaw, ystyrlon a dibynadwy wedi'i llesteirio gan y ffaith bod data'r maes wedi'i gyflwyno ers sawl blwyddyn trwy wahanol systemau i'r Llywodraeth. Mae sefydlu **Cynllun Rheoli Data** er mwyn monitro cynnydd ac adnabod tueddiadau arwyddocaol yn flaenoriaeth. Sicrheir bod yna system data cynhwysfawr yn ei le fydd yn dilyn dysgwyr drwy eu taith dysgu Cymraeg. Bydd y system yn caniatáu adnabod, dadansoddi ac adrodd ar batrymau er mwyn cynllunio'n bwrpasol a strategol at y dyfodol. Bydd safle rhyngweithiol newydd y Ganolfan yn gymorth i ddarparwyr

gan hwyluso cofrestru, mewnbynnu data, cyfathrebu gyda thiwtoriaid, rhannu adnoddau ac arfer dda. Byddwn yn gallu mesur effaith y buddsoddiad ar ddysgwyr ac ar y Gymraeg a dangos faint o'r boblogaeth ddi-Gymraeg sy'n manteisio ar wersi Cymraeg. Bydd y Ganolfan yn gallu gwneud dadansoddiad manwl o'r dysgwyr yn lleol ac yn genedlaethol - sut maen nhw'n symud o un lefel i'r llall, beth yw eu cefndir a'u cymhelliant, beth maent wedi ei gyflawni a pha ddefnydd a wneir o'r Gymraeg sydd ganddynt.

Tiwtoriaid yw conglfaen gwasanaeth y Ganolfan i ddysgwyr. Mae angen sefydlu rôl tiwtor fel opsiwn gyrfa cydnabyddedig sy'n atyniadol i unigolion proffesiynol o bob oed. Bydd y Ganolfan yn awyddus i gyfathrebu'n gyson â thiwtoriaid a buddsoddi mewn adnoddau a hyfforddiant iddynt. Dyma'r allwedd i ddysgwyr dderbyn y cymorth gorau ac i ddod yn rhugl. Er mwyn cefnogi tiwtoriaid a darpar diwtoriaid, llunnir **Cynllun Datblygu'r Gweithlu**. Bydd y Cynllun yn gosod strwythur ar gyfer recriwtio ac ymchwilio i'r posibilrwydd o gysoni telerau ac amodau gwaith tiwtoriaid ac yn gosod fframwaith cymhwysterau a hyfforddiant i gynllunio datblygiad proffesiynol tiwtoriaid a fydd yn edrych o'r newydd ar sut y diffinnir cymhwysedd. Edrychir yn fanwl ar gynnwys y cymhwyster cenedlaethol gan ystyried datblygu cymhwyster newydd i adlewyrchu'r cwricwlwm a'r adnoddau newydd. Bydd y Ganolfan hefyd yn ystyried dulliau eraill o gymhwyso er mwyn denu cymaint â phosibl o unigolion abl ac ymrwymedig i'r proffesiwn.

Materion Gweithredu

2016 - 2017

15

- ▲ Sefydlu trefn gyllido a chytuno ar ddangosyddion perfformiad ac atebolrwydd er mwyn gosod targedau, allbynnau a deilliannau cenedlaethol.
- ▲ Datblygu Cynllun Rheoli Data soffistigedig drwy safle ryngweithiol newydd er mwyn sicrhau bod y drefn o gasglu, cadw a dadansoddi'r data yn effeithiol ac effeithlon ac er mwyn darparu darlun cenedlaethol o'r maes.
- ▲ Cynnal ymchwil manwl i natur y gweithlu i ddadansoddi sefyllfa bresennol telerau ac amodau cyflogaeth tiwtoriaid, cymwysterau tiwtoriaid, y gymhareb o weithwyr rhan a llawn amser, a darganfod dulliau newydd o recriwtio tiwtoriaid.
- ▲ Cynnal ymchwil i gymwyseddau, cymwysterau a hyfforddiant ar gyfer y gweithlu.
- ▲ Cynnal a chefnogi hyfforddiant i diwtoriaid y maes, gan gynnwys seminarau a chynadledau yn lleol, yn rhanbarthol ac yn genedlaethol.
- ▲ Adnabod rhagoriaeth ac arferion da er mwyn gallu datblygu Fframwaith Ansawdd Cenedlaethol.

2017 - 2020

- ▲ Adrodd ar berfformiad y maes yn erbyn dangosyddion a deilliannau allweddol fesul blwyddyn.
- ▲ Cyflwyno a gweithredu Fframwaith Ansawdd Cenedlaethol.
- ▲ Ar sail yr ymchwil, llunio Cynllun Datblygu'r Gweithlu.
- ▲ Adolygu'r Cymhwyster Cenedlaethol gan adlewyrchu canlyniadau'r ymchwil a gofynion y cwricwlwm newydd.

2020 - 2021

- ▲ Parhau gydag amcanion 2016-2020 lle'n berthnasol.
  - ▲ Gweithredu'r Cynllun Datblygu Gweithlu gan ei addasu i'r sefyllfa bresennol.
-

Amcan Strategol 4

Codi proffil y maes a chynyddu'r niferoedd sy'n dechrau cyrsiau ac yn parhau i ddysgu'r Gymraeg

16

Mae codi proffil y maes yn allweddol bwysig er mwyn sicrhau bod dysgu Cymraeg yn chwarae rhan amlwg wrth sicrhau ffyniant y Gymraeg. Gall cyfathrebu negeseuon positif am ddysgwyr a chyfleoedd dysgu arwain at gynnydd yn y nifer sy'n dysgu a pharhau i ddysgu'r Gymraeg.

Mae cynyddu'r niferoedd sy'n dechrau a pharhau i ddysgu'r Gymraeg yn flaenoriaeth i'r Ganolfan. Gwneir hyn drwy:

- ▲ ddatblygu cynllun marchnata a chyfathrebu er mwyn bod yn sefydliad gweledol;
- ▲ gwella cyfraddau dilyniant;
- ▲ datblygu safle rhyngweithiol pwerus; a
- ▲ creu partneriaethau grymus sy'n codi proffil y maes.

Datblygir **cynllun marchnata a chyfathrebu cynhwysfawr** mewn cydweithrediad â Llywodraeth Cymru a'r darparwyr er mwyn denu mwy i ddysgu'r Gymraeg a denu mwy i barhau gyda'u cyrsiau. Bydd brand clir yn cael ei ddatblygu ar gyfer y Ganolfan a'i darparwyr. Bydd y Cynllun yn awgrymu dilyn themâu penodol fel fframwaith i'r gweithgareddau marchnata ac yn cynnig rhaglen o ymgyrchoedd gan gynnwys recriwtio, dysgu anffurfiol, a dilyniant. Cynhelir ymchwil safonol i adnabod y cynulleidfaoedd posibl ac er mwyn llunio ymgyrchoedd pwrpasol i'w denu i ddysgu.

Bydd y cynllun marchnata a chyfathrebu yn atgyfnerthu'r gwaith a wneir gyda darparwyr i ddatblygu rhaglen gynhwysfawr o gyrsiau yn ymateb i anghenion lleol. Awn ati i adnabod grwpiau penodol o ddysgwyr a thargedir hwy yn y dull mwyaf priodol. Rhagwelir y bydd y grwpiau yn cynnwys rhieni, pobl sydd wedi dysgu a cholli'r iaith, pobl mewn gwaith a phobl anodd eu cyrraedd. Defnyddir y dulliau diweddaraf er mwyn marchnata.

Byddwn yn **gwella cyfraddau dilyniant** drwy ddeall yn well beth yw rhesymau dysgwyr dros fethu â pharhau'r daith at ruglder gyflawn. O ddeall y rhesymau datblygir is-ymgyrchoedd addas i ymateb i'r sefyllfa gan fesur yr effaith yn feintiol.

Datblygir **safle rhyngweithiol aml-blattform pwerus** a fydd yn ganolbwynt i waith marchnata a chyfathrebu'r maes. Y safle fydd y prif bwynt cyswllt ar gyfer dysgwyr a darpar ddysgwyr. Bydd y safle yn cynnwys llyfrgell ar-lein o adnoddau a gweithgareddau hawdd i bawb fynd atynt. Bydd y safle am y tro cyntaf yn rhoi'r un wybodaeth i holl ddysgwyr Cymru am y cyfleoedd i ddysgu ac yn cynnig profiadau arloesol rhyngweithiol. Gall hyn gynnwys cyfle i ymgysylltu â thiwtor rhithiol, siaradwyr Cymraeg, ac i rannu profiadau â dysgwyr eraill. Cyfeiriad y safle fydd dysgucymraeg.cymru neu learnwelsh.cymru.

Bydd angen hefyd i'r Ganolfan **greu partneriaethau grymus** gyda chyrff allweddol. Sicrheir bod yna gydweithio â phartneriaid allanol trwy sefydlu partneriaethau strategol a rhaglenni cydweithio amlwg sy'n arwain at gynnydd yn nifer y cyfleoedd i ddysgu a siarad Cymraeg. Bydd y Ganolfan yn cydweithio gyda llunwyr polisi, asiantaethau perthnasol ym mhob sector ac yn sefydlu partneriaethau rhyngwladol. Rhoddir sylw i ddatblygiadau polisi ym maes addysg ôl 16 gan ymateb yn briodol iddynt. Sefydlir partneriaethau newydd sy'n cynnig cyfle i'r sector gael ei gynrychioli'n genedlaethol am y tro cyntaf gyda'r nod o egluro cyfraniad cadarnhaol y maes i unigolion a chymdeithas.

Materion Gweithredu

2016 - 2017

- ▲ Datblygu cynllun marchnata a chyfathrebu sy'n cynnwys creu brand adnabyddus cenedlaethol.
- ▲ Cynnal ymchwil i'r farchnad er mwyn adnabod cynulleidfaoedd dysgu newydd.
- ▲ Cynnal cyfres o ymgyrchoedd recriwtio yn dilyn themâu penodol ar sail ymchwil.
- ▲ Adeiladu safle rhyngweithiol grymus sy'n ateb gofynion dysgwyr a darpar ddysgwyr, darparwyr, a thiwtoriaid.
- ▲ Datblygu rhaglen o gynlluniau marchnata lleol sy'n hyrwyddo cyrsiau ac yn anelu at wella cyfraddau dilyniant.
- ▲ Sicrhau defnyddio amrywiaeth o dechnegau cyfathrebu a marchnata gan gynnwys rhwydweithiau cymdeithasol, presenoldeb mewn digwyddiadau ac ymgyrchoedd cyfathrebu.

2017 - 2020

- ▲ Adolygu a gweithredu y cynllun marchnata a chyfathrebu.
- ▲ Ymateb i'r ymchwil i'r farchnad drwy gynnal ymgyrchoedd sy'n targedu sectorau penodol.
- ▲ Targedu ardaloedd penodol ar sail ymchwil i'r farchnad a'r tueddiadau sy'n ymddangos yn y data.
- ▲ Adolygu partneriaethau strategol y Ganolfan.

2020 - 2021

- ▲ Parhau gydag amcanion 2016-2020 lle'n berthnasol.
  - ▲ Cynllunio ymgyrchoedd marchnata drwy osod amcanion cenedlaethol a lleol a defnyddio'r llwyfannau mwyaf addas.
  - ▲ Hyrwyddo cyrsiau o fewn cyfnod dreigl 12 mis yn briodol.
-

Amcan Strategol 5

Sefydlu a chynnal gweithdrefnau i gefnogi'r gwasanaeth

19

Mae'r Ganolfan yn parchu'r hyn a gyflawnwyd eisoes yn y maes. Am y tro cyntaf erioed, mae'r maes dysgu Cymraeg i Oedolion yn cael ei arwain yn ganolog gan gorff cynllunio cenedlaethol. Er mwyn gweithredu'n llwyddiannus, bydd y Ganolfan yn:

- ▲ creu llywodraethiant effeithiol;
- ▲ sicrhau'r defnydd priodol o arian cyhoeddus;
- ▲ ymateb i anghenion dysgwyr, tiwtoriaid a darparwyr; ac yn
- ▲ gweithredu ar sail ymchwil.

Blaenoriaeth i unrhyw gorff newydd yw sicrhau bod ei **lywodraethiant** yn ei alluogi i weithredu'n effeithiol o ran ei systemau mewnol, i reoli risg yn gadarn a defnyddio ei adnoddau yn ddarbodus. Er mwyn cyflawni hyn a diogelu buddiannau holl randdeiliaid y maes, sefydlwyd cwmni drwy warant gyda Bwrdd Cyfarwyddwyr profiadol. Bydd y Ganolfan yn sicrhau prosesau a systemau tryloyw a chadarn er mwyn sicrhau'r **defnydd priodol o arian**. Bydd y Ganolfan yn datblygu canllawiau i sicrhau cysondeb darpariaeth ar draws Cymru. Bydd y Ganolfan yn monitro effeithlonrwydd y buddsoddiad ariannol ac yn meithrin a chefnogi'r darparwyr i sicrhau bod y dysgwyr wrth galon pob buddsoddiad.

Sefydlwyd Bwrdd Ymgynghorol i Fwrdd Cyfarwyddwyr y Ganolfan sy'n cynnwys aelodau gyda sgiliau a phrofiadau amrywiol a fydd yn cynnig cynngor arbenigol i'r Ganolfan.

Er mwyn cynnal gweithdrefnau o ansawdd uchel bydd cyfle rheolaidd i **ddysgwyr, tiwtoriaid a darparwyr** ymwneud â'r Ganolfan. Cynhelir astudiaeth flynyddol fydd yn gwerthuso profiadau dysgwyr, tiwtoriaid a darparwyr a bwriedir gweithredu ar y canlyniadau. Bydd yr astudiaeth o ymateb dysgwyr yn cael ei gwneud mewn ymgynghoriad â darparwyr a bydd yn cynnwys cwestiynau fydd o ddiddordeb cyffredin.

Mae angen cadw'r hyn sy'n gweithio'n dda a chyflwyno syniadau newydd. Er mwyn sicrhau bod y dysgwyr yn llwyddo, gwêl y Ganolfan rôl amlwg iddi wrth gomisiynu **ymchwil** fydd yn ymestyn gwybodaeth y maes. Wrth i'r Ganolfan ddatblygu ei Chynllun Rheoli Data, rhagwelir yr angen i ymchwilio ymhellach i rai meysydd er mwyn arwain at benderfyniadau polisi. Gallai'r ymchwil fod yn ymarferol ei natur gan fesur effaith neu gallai'r ymchwil ymwneud â ffactorau dwysach megis newid ymddygiad. Bydd y Ganolfan hefyd yn gwneud defnydd o ymchwil cynhwysfawr sydd eisoes wedi ei gyhoeddi.

Mae'r Ganolfan yn ymwybodol hefyd o'r angen i roi ystyriaeth fanwl i gymariaethau rhyngwladol ym maes dysgu iaith, gan adeiladu ar yr hyn sydd wedi gweithio'n dda. Bydd y Ganolfan yn meithrin cysylltiadau gyda sefydliadau mewn gwledydd sydd wedi gwneud camau breision o ran cyflwyno iaith i siaradwyr newydd.

Materion Gweithredu

2016 - 2017

- ▲ Sefydlu strwythur llywodraethiant cadarn, gweledol ac atebol sy'n arwain newid mewn modd cyfrifol.
- ▲ Cyhoeddi adroddiad blynyddol sy'n adrodd ar wariant a chyrhaeddiad.
- ▲ Cyflwyno trefn safonol o gywain barn dysgwyr, tiwtoriaid a darparwyr.
- ▲ Ystyried yr ymchwil presennol a mapio meysydd ymchwil pellach.
- ▲ Meithrin cysylltiadau rhyngwladol gyda'r nod o rannu arferion da.

2017 - 2020

- ▲ Sicrhau archwiliadau mewnol ac allanol ac ymateb yn briodol iddynt.
- ▲ Comisiynu rhaglen gynyddol o waith ymchwil er mwyn adnabod anghenion y dysgwyr ac ymateb iddynt yn strwythuredig ar sail tystiolaeth gadarn.
- ▲ Gweithredu cynlluniau sy'n gymharus â mentrau sydd wedi profi'n llwyddiannus mewn gwledydd eraill.
- ▲ Gwerthuso cyflawniad y Ganolfan a'i darparwyr a mesur effaith.

2020 - 2021

- ▲ Parhau gydag amcanion 2016-2020 lle'n berthnasol.
  - ▲ Gweithredu'r Fframwaith Digidol gan barhau i arloesi a chynnig ystod o gyfleoedd i ddysgwyr ddysgu o bell ac ar-lein.
  - ▲ Gwerthuso a dadansoddi data ar gyfer y cyfnod er mwyn cynorthwyo'r cynllunio ar gyfer gweithdrefnau'r dyfodol.
  - ▲ Parhau gyda holl weithdrefnau'r Ganolfan i gefnogi darparwyr ond mewn dulliau amgen
-

